

17 Δεκεμβρίου 2025

Περί του βίου του Αγίου Διονυσίου Επισκόπου Αιγίνης· «Αγιάζει ο δούλος του Θεού την ώρα που αμαρτάνει»!

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές](#)

Ένας νέος από αρχοντική οικογένεια αφήνει τα εγκόσμια και πηγαίνει στο μοναστήρι. Αυτό βέβαια δεν είναι συνηθισμένο και φυσικό, όχι μόνο σήμερα, αλλά και σε κάθε καιρό. Το φυσικό και συνηθισμένο είναι μια καλή κοινωνική αποκατάσταση, να ακολουθήσει το παιδί το έργο του πατέρα και να συνεχίσει την οικογενειακή παράδοση. Αλλ' όμως βρίσκονται νέοι, κι ας διαμαρτύρονται κι ας αντιδρούν οι γονείς τους, που βγαίνουν από τη συνήθεια και ξεπερνάνε τα ανθρώπινα μέτρα. Είναι, καθώς λέγει ο Ιησούς Χριστός, «οι δυνάμενοι χωρείν». Ποτέ βέβαια με τη δική τους μόνο θέληση και δύναμη, αλλά πάντα οπλισμένοι και δυνατοί με τη θεία χάρη.

Ο Μέγας Βασίλειος, για το νέο που αποφασίζει να ακολουθήσει το δρόμο της μοναχικής πολιτείας λέγει τα εξής· «Ο τοίνυν υπακούσαι Χριστώ προηρημένος και προς τον πτωχόν και απερίσπαστον βίον επειγόμενος, θαυμαστός ως αληθώς και μακαριστός».

Θαυμαστός λοιπόν και μακαριστός είναι κι ο άγιος Διονύσιος, που αναφάνηκε στα νεώτερα χρόνια αστέρας φαινότατος, μαζί με πολλούς άλλους μάρτυρες και οσίους, μετά την άλωση της Κωνσταντινουπόλεως. Ήταν οικονομία της θείας Πρόνοιας να στηριχτεί στη δοκιμασία του το αιχμάλωτο γένος των ορθόδοξων χριστιανών. Ο άγιος Διονύσιος γεννήθηκε στη Ζάκυνθο στα 1547 από γονείς που ξεχώριζαν στο νησί για τη λαμπρή τους κοινωνική θέση και την οικονομική τους κατάσταση. Ο άγιος του Θεού σε νεαρή ηλικία τα άφησε όλα, και κοινωνική θέση και πλούτο, κι έφυγε στο μοναστήρι της Παναγίας της Παντοχαράς, που είναι στα Στροφάδια, δύο μικρά αμπελοφυτεμένα νησιά, που βρίσκονται στο Ιόνιο πέλαγος στα νότια της Ζακύνθου.

Όταν τελειώθηκε στη μοναχική άσκηση, χειροτονημένος εντωμεταξύ ιερέας, ο άγιος Διονύσιος ξεκίνησε να πάει προσκυνητής στους Αγίους Τόπους. Ο δρόμος του τον έφερε να περάσει από την Αθήνα, και ο τότε Μητροπολίτης Αθηνών Νικάνορας, που είδε και εκτίμησε την πνευματικότητα και τις αρετές του ιερομόναχου Διονυσίου, τον κράτησε κοντά του και σε λίγον καιρό τον εξέλεξε και τον χειροτόνησε επίσκοπο Αιγίνης. Στην παλιά πόλη της Αίγινας σώζεται και σήμερα έξω από την Εκκλησία ο πέτρινος θρόνος, όπου ο άγιος Διονύσιος ανέβαινε και κήρυττε στους χριστιανούς. Ο άγιος του Θεού ποίμανε το πνευματικό του στην Αίγινα ποίμνιο, καθώς λέγει η θεία Γραφή, «μετ' επιστήμης», σαν αληθινός δηλαδή και καλός ποιμένας της Εκκλησίας. Το νησί της Αίγινας είναι ευλογημένος τόπος, όπου τον πάτησαν και τον άγιασαν δύο όσιοι Πατέρες της Εκκλησίας· τότε μεν ο άγιος Διονύσιος και στις ημέρες μας ο άγιος Νεκτάριος ο επίσκοπος Πενταπόλεως. Κι οι δύο αξιωμένοι με τη χάρη των θαυμάτων, γι' αυτό κι οι δύο στην Εκκλησία με τον τίτλο του θαυματουργού.

Ο άγιος Διονύσιος, αφού ποίμανε για καιρό την επαρχία του, ύστερα παραιτήθηκε, γύρισε στην πατρίδα του τη Ζάκυνθο και πέρασε το υπόλοιπο του βίου του ως ηγούμενος στο μοναστήρι της Αναφωνήτριας. Αυτό θα πει πως ο αληθινός μοναχός, κι όταν λάβει ιερατικούς βαθμούς κι όταν φτάσει να γίνει επίσκοπος, δεν ξεχνάει και θυμάται πάντα πως πρώτα απ' όλα είναι μοναχός. Στο μοναστήρι της Αναφωνήτριας έλαμψε ακόμα για μια φορά η αγιοσύνη του ανθρώπου του Θεού. Κάποια μέρα μπήκε στο κελλί του ένας κυνηγημένος άνθρωπος, τρέμοντας και ζητώντας προστασία. Είχε βάψει τα χέρια του σε ανθρώπινο αίμα, είχε σκοτώσει τον αδελφό του αγίου Διονυσίου. Όταν το άκουσε, ο Άγιος ήταν φυσικό να κλάψει

μέσα του και φανερά να δακρύσει, ύστερα όμως σηκώθηκε, άνοιξε τήν πίσω πόρτα του κελιού του και οδήγησε το φονιά να φύγει, να κρυφτεί και να σωθεί. Αυτή είναι μια ξεχωριστή και μοναδική πράξη στους βίους των Αγίων της Εκκλησίας, για την οποία δεν υπάρχει ανθρώπινο μέτρο για να την κρίνουμε. Πολύ περισσότερο, που όταν οι συγγενείς του σκοτωμένου, αλλά και του Αγίου, και τα όργανα της εξουσίας ήλθαν στο κελλί και ρωτούσαν για το φονιά, ο άγιος Διονύσιος προσποιήθηκε κι απάντησε πως δεν τον είχε δει και πως δεν ήξερε τίποτε. Γι' αυτό ένας Ζακυνθινός ποιητής, θέλοντας να εγκωμιάσει την αρετή του αγίου Διονυσίου και θαυμάζοντας το παράδειγμά του, σ' ένα του ποίημα έγραψε αυτό τον παράδοξο στίχο· «αγιάζει ο δούλος του Θεού την ώρα που αμαρτάνει»! Η αμαρτία του Αγίου ήταν ότι έκρυψε το φονιά του αδελφού και είπε πως δεν τον είδε. Γι' αυτό λέμε ότι εδώ δεν υπάρχει ανθρώπινο μέτρο για να κρίνουμε την πράξη του αγίου Διονυσίου. Ένα μόνο μέτρο υπάρχει, ο λόγος του Χριστού, που λέγει· «αγαπάτε τους εχθρούς υμών». Τα παραπέρα δεν είναι δικά μας, αλλ' ανήκουν στη κρίση του Θεού.

Ο άγιος Διονύσιος επλήρωσε το κοινό χρέος του βίου και «ετελειώθη εν ειρήνη» στα 1624, σε ηλικία δηλαδή 77 ετών. Κατά την επιθυμία του, τον έθαψαν στο μοναστήρι της μετανοίας του στα Στροφάδια. Όταν ύστερα από χρόνια θελήσανε να κάμουν ανακομιδή των αγίων λειψάνων του, το ιερό σκήνος βρέθηκε ολόκληρο και ακέραιο, ντυμένο τα αρχιερατικά άμφια, όπως το είχαν θάψει, ξεχύνοντας μια πνευματική και αγιασμένη ευωδία. Το μετέφεραν αργότερα στη Ζάκυνθο και είναι τώρα και το προσκυνούν οι πιστοί στο ναό, που τιμάται στο όνομα του αγίου Διονυσίου. Στα 1703 η Ιερά Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου, ύστερα από αναφορές και αιτήσεις του κλήρου και του λαού της Ζακύνθου, που βεβαίωναν για τα πολλά θαύματα και για την πίστη και συνείδηση της τοπικής Εκκλησίας στην αγιοσύνη του, ανακήρυξε επίσημα και συγκαταρίθμησε τον άγιο Διονύσιο επίσκοπο Αιγίνης στο εκκλησιαστικό αγιολόγιο για να τιμάται και εορτάζεται από τους πιστούς και να δοξάζεται στο όνομά του ο Θεός, που είναι «θαυμαστός εν τοις αγίοις αυτού», τώρα και πάντα και στους ατελεύτητους αιώνες. Αμήν.

Πηγή: Μητροπολίτου Σερβίων και Κοζάνης Διονυσίου, «Εικόνες έμψυχοι».